

BAKOS VIKTÓRIA

ELTE, TTK, Biológia Intézet

Budapest, 1997.05.20.

+36 30 561 1866

bakosvikee@gmail.com

1039 Budapest, Szentendrei út 393.

TANULMÁNYOK

BIOLÓGUS MESTERKÉPZÉS (MSC)

Eötvös Loránd Tudományegyetem
2021-jelenleg

BIOLÓGIA ALAPKÉPZÉS (BSC)

Eötvös Loránd Tudományegyetem
szakdolgozat: *A félelem és a frusztráció hatása a kutyák szeparációs viselkedésére*
2017-2021

ÉRETTSÉGI

Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium
2008-2016

NYELVISMERET

ANGOL

középfokú komplex nyelvvizsga

NÉMET

középfokú szóbeli nyelvvizsga

DÍJAK ÉS ÖSZTÖNDÍJAK

2022 Stephen W. Kuffler Kutatási Ösztöndíj

ELŐADÁSOK, POSZTEREK

2020 ELTE Biológus Tudományos Diákköri Konferencia

2021 7th European Student Conference on Behaviour & Cognition

KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Időszak: 2018-jelenleg

Intézet: ELTE, TTK, Biológia Intézet, Etológia Tanszék

Témavezetők: Dr. Pongrácz Péter, Lenkei Rita

Téma: *A félelem és a frusztráció hatása a kutyák szeparációs viselkedésére, Kutyák és kézről nevelt farkasok kötődési viselkedése*

PUBLIKÁCIÓK

- Lenkei, R., Újváry, D., Bakos, V., & Faragó, T. (2020). Adult, intensively socialized wolves show features of attachment behaviour to their handler. *Scientific reports*, 10, 1-8.
- Marx, A., Lenkei, R., Pérez Fraga, P., Bakos, V., Kubinyi, E., & Faragó, T. (2021). Occurrences of non-linear phenomena and vocal harshness in dog whines as indicators of stress and ageing. *Scientific reports*, 11, 1-12.
- Lenkei, R., Faragó, T., Bakos, V., & Pongrácz, P. (2021). Separation-related behavior of dogs shows association with their reactions to everyday situations that may elicit frustration or fear. *Scientific reports*, 11, 1-13.

KUTATÁSI ÉRDEKLŐDÉS

A kutya és az ember kapcsolata több ezer évre vezethető vissza, így nem meglepő, hogy ilyen hosszú idő alatt igen erős kapcsolat alakult ki kutya és gazdája között. Ennek a kötődésnek a következtében a kutyák stresszt élnek meg gazdájuk távollétében. Ez bizonyos mértékig normális reakció, azonban súlyos esetekben viselkedési problémákhoz is vezethetnek. A szeparációval összefüggő viselkedési problémák változatos megnyilvánulása miatt feltételezhetjük, hogy a különböző tünetek a kutya különböző belső állapotait jelzik. Nemrégiben végzett kutatásunk során, kombinálva a kérdőíves adatgyűjtést és egy rövid szeparációs tesztet, felállítottunk egy elméletet, amely feltételezi, hogy azok a kutyák, akik nagyobb félelemmel reagálnak bizonyos helyzetekben, másképp viselkednek a gazdától izolálva, mint azok a kutyák, amelyeket inkább alacsonyabb frusztrációs küszöbvel jellemezhetünk. Elméletünk kísérletes igazolásához azonban még hiányoztak azok a viselkedéstesztetek, amelyekből megtudhatjuk, hogy a szeparációra eltérő módon reagáló kutyák tényleg másképp viselkednek-e frusztrációt vagy félelmet kiváltó helyzetekben is.

Családi kutyákat (N=45) vizsgáltunk egy beltéri szeparációs tesztből, valamint további négy viselkedési tesztből álló kísérletben. Az alanyok fele (N=23) két frusztrációval kapcsolatos, míg a másik felük (N=22) két félelemmel kapcsolatos teszten vett részt. A teszteket úgy állítottuk össze, hogy az egyik egy szociális, míg a másik egy nem szociális helyzetben vizsgálta a kutyák viselkedését. A frusztrációs tesztek alapja az volt, hogy hozzászoktattuk a kutyát egy jutalomforráshoz, amit aztán megszüntettünk. Először egy ketrecbe tettünk jutalmat, majd a ketrec ajtaját bezártuk. A szociális helyzetben a kísérletvezető jutalmazta a kutyát, amit aztán hirtelen abbahagyott. A félelemmel kapcsolatos tesztnél arra voltunk kíváncsiak, hogy hogyan reagál a kutya egy számára ismeretlen, hangot adó tárgyra, egy távirányítós daruskocsira. A szociális tesztben a kísérletvezető lassan, végig a kutya szemébe nézve sétált a kutya felé.

A tesztekéről készült videofelvételek alapján viselkedéstesztenként közel húsz viselkedéselemet kódoltunk le, elsősorban a kutya orientációjára, testhelyzetére, vokalizációjára fókuszálva. Az adatelemzésnél főkomponens analízist (PCA) használtunk a kutyák viselkedésének értékelésére mind az elkülönítési, mind a viselkedési tesztekben. A fent ismertetett kísérlet lebonyolítása nagyrészt az én feladatomból volt. Elsőként egyeztetni kellett a kutyatartókkal a tesztben való részvételről. Ezután a kísérlet elvégzése következett, amelyet kísérletvezetőként többnyire én végeztem, beleértve a tesztek dokumentációját a tanszéki videorendszerrel. Az adatelemzés során a felvételek kódolásában is részt vettem, az így születő adatokat mind az analízis, mind a kódolók közötti egyezés elemzésére felhasználtuk.

Eredményeink szerint a kutyák a frusztrációs vagy félelmet kiváltó teszteken tanúsított viselkedésüktől függően a szeparációs tesztben is eltérően viselkedtek egymástól. Azok a kutyák, amelyek a szeparációs teszt során nyüszítettek, a frusztrációs teszt alatt is többet nyüszítettek.

Negatív összefüggést találtunk a daru bámulása és az ajtónál nyüszítés között. Ez azt jelenti, hogy azok a kutyák, amelyek kevésbé féltek a darutól, és sokat nézték azt, kisebb valószínűséggel mutatnak félelmet a szeparációs tesztben. Ezt egy másik eredmény is alátámasztotta, ahol a daru nézése negatív összefüggést mutatott a szeparációs teszt során a helyiségből való szökési kísérletekkel.

Ezek az első eredmények, amelyek kísérletesen igazolják, hogy a kutyák gazdától történő elválasztáskor mutatott sokszínű reakcióját eltérő motivációs háttér kísérheti, ami lényeges tényező lehet e viselkedési probléma kezelésében vagy akár megelőzésében.